

UNIUREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 150 Lei
Pe jumătate 75 Lei
In America pe an 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIUREA POPORULUI”, Blaaj, Jud. Târnava-mică
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNTURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

Ce ni-se pregătește.

— E vorba să se scoată religia din clasele cincina, șasea și șaptea a școlilor secundare. —

La ministerul de instrucție, la acel minister care conduce școlile țării, se lucrează cu zor. De când suntem în România-Mare an de an se tot schimbă legiurile școlare. Fiecare ministru al școlilor are de gând să introducă ceva nou, ceva mare, ceva ce să-i facă numele neperitor. Fiecare ministru al instrucției are de gând să fie mai mare decât fostul ministru al școlilor din România-Mică, Spiru Haret, care a organizat școlile românești și le-a făcut destul de bune. Iar dacă nu reușește să fie mai mare decât Spiru Haret, se gândește să fie cel puțin cât el.

De aceea se tot schimbă legiurile. Nu este an în care să nu vină vreo lege nouă, care răstoarnă tot ce s'a clădit de ani de zile, așa că atât dascălii dela sate cât și profesorii dela orașe stau zăpăciți în fața noilor legi, și nu mai știu ce să facă.

Pe vremuri știam că școala începe regulat la 1 Septemvrie și se gata la 29 Iunie, la Sânpetru. De opt ani, de când suntem sub oblăduire românească, n'a fost an să nu vină o nouă ordinațiune, că anul școlar se începe atunci și se gata nu știu când. Mai înainte știam, că dacă un copil capătă o secundă la sfârșitul anului, o corege toamna. Acuma poate să capete 2, ba în clasa primă de liceu și trei, că are drept să le coregă. Ba astăvără ne-am pomenit cu o nouă ordinațiune, că și cei cu trei secunde în clasele II—VIII. pot corege toamna. Până acuma după clasa a opta urma un examen greu numit maturitate, de care se temeau școlarii ca de mama focului; miștri mai noi l-au șters, dar văzând că așa nu învață copiii, l-au introdus din nou, dar l-au mai și înăsprit. Și tot așa și iar așa, încercări peste încercări, făcute pe spatele copiilor noștri.

Acuma e o nouă întrebare la modă: Să fie liceul cu opt sau numai cu șapte

clase? Domnii dela minister au hotărât, ca să fie cu șapte. Dar, cum de învățat tot atâta trebuie și în șapte ca și în opt ani, s'au socotit să scurteze unele învățături. Și ce credeți, ce au hotărât? Că vor scurta învățătura religiei. De unde aceea se învață până acuma în opt ani, câte 2 ore la săptămână, *de aici încolo e vorba să se învețe numai în cele patru clase mai de jos, dar și acolo numai în câte o oră la săptămână.* În locul religiei se va învăța în schimb filosofia în clasele V., VI. și VII., și încă în câte 3 ore la săptămână.

Iată dar, ce se pregătește acum: e vorba să se scoată religia din cele 3 clase mai înalte. Adecă copiii noștri să rămână fără religie tocmai în clasele de sus, când cresc mai mărișori și când au mai multă lipsă de sprijinul religiei? Putem noi, plugarii români, cari singur în Dumnezeu ne punem toată nădejdea noastră, putem noi țărani români, cari facem trei din patru părți ale populației din țară, să ne învoim la una ca asta? Putem noi lăsa, ca copiii noștri să crească fără Dumnezeu și fără biserică? Ce ar zice moși de strămoșii noștri la o lege ca aceasta? Ce ar zice vechii și marii noștri voievozi, cari atâtea biserici și mănăstiri au zidit și atâtea ctitorii au făcut? Ce ar zice cucernicii boeri de demult ai Țărilor Românești, cari cu crucea în mână și-au apărat limba, legea și moșia de cutropirea turcilor celor păgâni? Ce ar zice sufletul nostru creștinesc și românesc, când ne-am da învoirea la una ca aceasta?

Auzit-ați voi mamelor creștine, auzit-ați bunicelor cucernice, auzit-ați voi moși cu ceasloavele subsuori? Auzit-ați ce e vorba să se legiuiască în țara pe care ați câștigat-o cu lacrimile voastre și cu sângele fiilor și nepoților voștri? Religia se dă afară, ca astăzi din clasele cele mai înalte, ca mâne din școlile se-

cundare peste tot, și ca poimâne din școlile populare. Locul ei îl va ocupa filosofia, o știință pe care va învăța-o un profesor dușman bisericii, arătând că lumea asta n'a făcut-o Dumnezeu, ci s'a iscat ea din întâmplare; că omul nu este făptură a lui Dumnezeu, ci se trage dela maimuță; că noi nu avem voință liberă, și dacă facem răul nu noi suntem de vină ci trupul nostru cel slăbit; că religia este contrară științei și că e bună numai pentru proștii dela sate; că cu moartea se gata totul, nu mai este nici iad nici rai, ba nici chiar Dumnezeu.

Puneți-vă mâinile pe inimă, dragi cetitori, și răspundeți la întrebarea: Doriți, ca să se scoată religia din clasele mai înalte ale școlilor secundare? Dacă n'o vreți aceasta, mergeți în deputație la senatorii și deputații aleși de voi, și-i rugați, să nu cumva să voteze legea aceasta, care ar fi o adevărată pacoste pe capul nostru. Scoțându-se însă religia din clasele mai înalte și rând pe rând și din cele mai de jos, am crește un neam de oameni necredincioși și fără Dumnezeu, cari ar schimba tot ce am zidit noi, ar face din România o bolșevicie, o țară fără Dumnezeu și fără credință, ceea ce ar fi începutul sfârșitului neamului nostru.

I. M.

Noua lege a drumurilor. Comisiunea însărcinată cu alcătuirea legii drumurilor, în săptămâna trecută și-a făcut propunerile cu privire la această lege.

În înțelesul acestei legi, drumurile vor fi de trei feluri: drumuri de țară, drumuri comunale și drumuri cu destinație deosebită.

Prestația în natură va fi stearsă, rămânând numai o mică prestație, pe care o vor face comunele pentru drumurile comunale.

În schimb se vor plăti taxe în bani pe capete de vite, pe trăsuri și pe buzina ce se folosește la motoare.

Afară de acea se vor înființa și mai multe direcțiuni regionale de drumuri, cari vor îngriji de bunăstarea drumurilor.

Legea va fi adusă la desbatere îndată după deschicerea Parlamentului.

În amintirea alor un milion de soldați. Englezii au ridicat la Londra un monument întru pomenirea celor un milion de soldați englezi cari au murit pentru patria lor în marele războiu. Monumentul l-a desvelit însuși principele moștenitor al Angliei.



Evanghelia Duminicii.

Duminea VII. după Înălțarea sfinței Cruci
(7 Noembrie), Luca 8, 41-56.

In vremea aceea a venit la Isus un bărbat, căruia era numele Iair, și acela era mai marele sinagogei, și căsând la picioarele lui Isus, l-a rugat, ca să intre în casa lui. Căci avea numai o fată, ca de doisprezece ani, și aceea muria.

Isus se întorcea din ținutul Gadarenilor, pentru că voia să se odihnească puțin, atât El cât și apostolii. Dară mulțimea nu-l părăsea nici decum, pentru că o robise deja ca vorbele și faptele sale. Iară acum, când a trecut Isus din ținuturile Gadarenilor peste mare și s'a întors, l-a primit pe El gloata, căci toți îl așteptau, după cum ne spune sfântul evanghelist Luca. În clipita aceea l-a întâmpinat pe El și Iair, mai marele sinagogei din Cafarnaum, așadar un om cu vază mare.

Iară când mergea el, îl impresurau popoarele. Și o femeie, fiind întru curgerea sângelui de doisprezece ani, care cheltuisese la doftori toată averea sa, și nici dela unul n'a putut să se vindece, apropiindu-se din dos, s'a atins de poala hainii lui, și îndată și a stătut curgerea sângelui ei.

Interesant este aici faptul că fata lui Iair era de doisprezece ani când era să moară, iară femeia căreia îi curgea sângele tot asemenea de doisprezece ani suferea de boala aceasta. Sfinții Părinți Ieronim, Ambrozie și Ilarie sunt de părerea, că femeia căreia îi curgea sângele, și care de fapt era păgână, după cum vom vedea mai încolo inchipuiește lumea păgână, care

era dată pradă păcatului necurăției și de care nu se putea vindeca nici decum. Văzându-se în această stare ticăloasă și desnădăjduită, lumea păgână vine la Isus, înc. pe să creadă în El, și, prin credință, ajunge de fapt la mântuire, asemenea muerii, căreia îi curgea sânge. Sub fata lui Iair este de a se înțelege poporul cel ales al lui Dumnezeu, adică poporul lui Izrail, care și el este bolnav de moarte, dar credința lui se dovedește prea slabă, și îl părăsește și moare sufletește. Trebuie să vină minunea muerii celei ce îi curgea sânge, adică credința păgânilor, ca și Iair tatăl fetei să prindă curaj și să îndrăznească a cere ajutorul lui Isus. Cei doisprezece ani cât a fost bolnavă femeia și cât trăise fata lui Iair până la moartea ei cea dintâie, arată clipa aceea, când poporul lui Izrail, prin alegerea lui Avraam, se deosebește de celelalte popoare ale lumii, și începe a trăi viața de popor ales al lui Dumnezeu.

Și a zis Isus: „Cine s'a atins de mine?” Iară lăpădându-se toți, zise-a Petru și ceice erau cu el: „Învățătorule, popoarele te îmbulzesc și te impresoară, și zici: „Cine s'a atins de mine?” Iară Isus a zis: „S'a atins de mine oarecine, căci am simțit puterea ce a ieșit din mine.” Iară mueria văzând, că nu a rămas ascunsă, a venit tremurând și căsând înaintea lui, și a spus înaintea a tot poporul, pentru care pricină s'a atins de el, și cum s'a tămăduit îndată. Iară el a zis: „Cuteasă, fiică, credința ta te-a mântuit, mergi în pace.”

Mare a fost credința acestei mueri. Ea zicea în inima sa: „Că măcar de mă voi atinge de hainele lui, mă voi mântui” Și așa s'a și întâmplat. Isus știa pe ceace se vindecasă, cu toate acestea vrea ca ea însași să-și descopere marea ei credință, ca să fie de învățătură și altora, și ca de altă parte să vadă poporul atotștiința și atotputernicia sa.

După cum ne spune părintele bisericesc Eusebiu, mueria aceasta se chema Veronica și a fost o păgână de lângă izvorul Iordanului. Ca semn de mulțumită pentru vindecarea sa minunată, ea a ridicat înaintea casei sale o statuă de aramă, așezată pe piatră. Statua a-

rată pe o femeie, care ingenunchia înaintea lui Isus și-și înălța mâinile spre rugăciune. Intre Isus și femeie era o buruiiană, care se înălța până la poala hainei lui Isus și însemna vindecarea cea minunată. Marele istoric bisericesc Eusebiu ne mai spune, că el a apucat încă statua aceea, pe care apoi a nimicit-o păgânul împărat al Romanilor Iulian Apostatul.

Încă grăind el, venit-a oarecarele dela mai marele sinagogei, zicând lui: „Fata ta a murit, nu mai osteni pe învățătorul.” Iară Isus ausind a răspuns lui, zicând: „Nu te teme, ci numai crede, și se va mântui.” Iară intrând în casă, nu a lăsat pe nici unul să intre, fără numai pe Petru și pe Iacob și pe Ioan, și pe tatăl fecioarei și pe mama ei. Și plâneau toți și se tânguiau pentru dânsa. Iară el a zis: „Nu plângeți, căci nu a murit, ci doarme” Și-și băteau joc de el știind că a murit.

Din toate cele povestite aici de sfântul evanghelist Luca se vede, că fata lui Iair de fapt murise. Evanghelistul anume arată toate semnele, cari dovedesc moartea copilei. Plângerea și tânguirea moartei se făcea în vechime cu mare sgomot. Astfel au deplâns Iosif și frații lui moartea lui Iacob, David moartea lui Saul și a lui Ionatan. Erau chiar femei, anume tocmite de cei rămași în viață, cari nu aveau altă slujbă decât să bocească pe cei morți. Ba erau chiar muzicanți și fluerători, cari se adunau la morți, ca să-i deplângă.

Că Isus a dus în casa mortului pe Petru pe Iacob și pe Ioan, se tâlmăcește așa, că El a vrut ca credința acestora să fie mai tare, și ei să împiedece clătinarea credinței și în ceilalți apostoli.

Iară el scoțând pe toți afară, și apucându-o de mână, a strigat, zicând: „Fecioară sceală!” Și s'a întors sufletul ei și s'a sculat îndată. Și a poruncit să-i dea ei să mândance. Și s'au spăimântat părinții ei, iară el a poruncit să nu spună nimănui ce s'a făcut.

* * *

Două pilde ni-se dau în sfânta evanghelie de astăzi despre încrederea și credința pe care trebuie să o avem în Domnul nostru Isus Hristos

Foița „UNIRII POPORULUI“

Din popor.

— Chinturi și cântece. —

Știi tu mândră ce ți-am spus
Azi vară prin pruni în sus
Să nu-mi ții cărările
Sara, diminețile!

Mie bădiț pentru tine
Tare multă potcă-mi vinel
Pentru noi pentru-amândoi
Trag părinții la nevoi;
De bădiț bădiț să-mi fii
Dar la noi să nu mai vii,
C'ai venit numai odată
Ș'o vrut maica să mă bată!

Aiu-iu ș'acum veniu,
Și pe sară mă duc iară
Cu pușcuța subsuoară
S'aduc pui de căprioară,
Să-i dau mândrii să nu moară.

De-aș ști mândro că mă lași
Duce-m'aș azi la Secaș
Și-aș rupe trestia verde
Doar Dumnezeu nu m'o perdel

La o casă șapte fete
Cu fântâna sub părete,
Părinții le mor de setel!

Lelișoară, lelișoară
Nu lăsa badii să moară
Că-i păcat de Dumnezeu
Să moară de dorul tău.

Povestea unui ou.

Neculai al Mariei s'a sculat într'o dimineață c'un gând posnaș. Vrea adică el să știe dacă femeia lui poate ține ascunsă o taină. Și pentru asta-i spune:

— Nevastă! am pățit azi noapte o mare comedie.

— Ce ai pățit?

— O rușine mare.

Femeia, stărnită, s'apropie repede.

— Ce-ai pățit? Spune.

— Of, Doamne, se tângue bărbatul. Aș spune dar mi-e teamă.

— De cine?

— De lume.

— De unde are să știe lumea ce-mi spui dumneata mie?

— Ei, iacă! Spui la o vecină, la o cumătră, și se duce vestea ca de popă tuns.

— Zău nu spui, bărbate! Ce zor am eu să spui? Să dea Dumnezeu să fiu așa și altfel de oi spune. Să-mi usuce Dumnezeu limba...

Și prinse femeia a înșira jurăminte cari mai de cari mai groasnice.

Neculai însă râdea sub mustață.

— Nu spui, femeie. Știu eu cum sunteți voi: limbute. Nici nu ști cum scapi o vorbă și pe urmă nu mai e pomeneală să ies în sat. Și copiii or râde de mine.

— Bărbate! Să dea Dumnezeu... să mor eu aici, acum, dac'oi spune măcar atâtica...

— Nu spui, femeie, că-i rușine ne mai auzită.

Dar femeia, ca toate femeile, prinse a stărui cu înverșunare și la urmă, Neculei se prefăcu biruit.

— Iacă, să-ți spun. Da' înc'odată: de ti scoate o vorbă, îmi fac seama. Uite: azi noapte am făcut un ou...

— Un ou?!

— Un ou...

— Vai de mine, omule! Și de care ou? De găină?

— Unu' așa, mare și pestrîț ca de curcă.

— Și unde-i?

— Uite-l.

Și Neculai scoate de sub plapomă un ou de curcă, ascuns de el dinadins.

Femeia ia oul, se uită la el, îl miroase, îl pune 'n raza soarelui, să-l vadă de bănuț apoi pune mâna la gură.

— Și cum l-ai făcut, bărbate? Te-a durut rău?

Neculai oftează.

— Numai Dumnezeu știe...

Iair, mai marele sinagogei din Capernăum, așadară un bărbat cu mare trecere la Jidovi, vine la Isus ca să-i tămăduiască fata, care suferea de o boală grea și care deja se lupta cu moartea. Pe câți doftori nu va fi chemat el la patul fetei sale, cât nu va fi cheltuit cu boala ei! Dar toate au fost zadarnice, fetița era pe moarte.

Despre muieră căreia îi curgea sânge ni-se spune acurat în sfânta Scriptură că și-a cheltuit cu doftorii toată averea sa, și totuși n'a aflat vindecarea.

Și Iair și muieră la Isus s'au întors, după ce au văzut că nu le mai poate ajuta lumea, la doftorul sufletelor și trupurilor noastre. Și s'au întors cu toată încrederea, cu toate că nu erau încă creștini, ci numai auziseră despre atotputernicia sa.

Intrucât ne deosebim noi creștinii de astăzi de acești jidovi și păgâni! Și noi la doftorii trupești căutăm mai întâi vindecarea, și numai când vedem că ei nu ne pot ajuta, ne întorcem în sfârșit la Isus, așteptând să facă și pentru noi vreo minune. Dară minunile sunt pentru sfinți, nu pentru păcătoși, și mai cu seamă nu pentru creștini fără vlagă și fără suflet, cum suntem noi.

Nu când nu mai este nădejde, și când numai o minune ne mai poate scăpa, să ne întoarcă cătră Isus în boalele noastre, ci chiar dela început. Atuncia, când vedem că începem să ne bolnăvim, atunci îndată să alergăm cu toată încrederea la Isus, să ne curățim însă mai întâi sufletele, prin tainele pocăinței și a sfintei cuminecături. Să dam să se slujească una sau mai multe liturgii, să dăm să ne cetească Paraclisul, să ne rugăm de preotul, ca să facă pentru noi rugăciuni publice în biserică, ne întrelăsând a chema și doftori, iar dacă am vedea că boala în loc să ni-se ușureze, ni-se tot mărește, să chemăm preotul ca să ne facă maslu.

Astfel se pregătește și purcede creștinul adevărat când se află în boală și neputință, și atunci Dumnezeu îi dă tărie de lipsă ca să poată privi cu încredere, și cu dragoste chiar și în fața morții, care pentru creștinii cei adevărați

nu este decât o odihnă, după trudele și năcazurile vieții celei vremelnice. Fericit creștinul care astfel se gândește când zace pe patul boalei și al neputinței, și nefericit acela, care este de altă părere și se poartă la un astfel de prilej, asemenea păgânilor cari n'au nici o credință.

IULIU MAIOR.

Anul sfânt la Blaj.

— Elevii școlilor noastre se folosesc de roadele anului sfânt. —

De câteva zile un lucru neobișnuit vedem pe străzile Blajului. Elevii școlilor noastre merg cu prapori înainte, între cântări și rugăciuni cuvioase, sub conducerea profesorilor, dela o biserică la alta. Iar după câteva rugăciuni și cântări se întorc, tot în șir frumos, de unde au plecat.

Ce o fi și asta, se întreabă trecătorii, cari cu palăriile în mâni așteaptă până se găte lungul șireag al celor aproape o mie de dieci cu număr pe braț.

Ei implinesc porunca Preafericitul nostru Părinte dela Roma și a Preasfinților noștri arhieriei. Ei se folosesc de roadele și binecuvântările anului sfânt. În trei zile după o altă elevii școlilor noastre au mers de trei ori la biserică, au zis câte 5 „Tatăl nostru” și câte 5 „Născători”, au ascultat frumoasele rugăciuni dela Litie, și apoi s'au spovedit și cuminecat, ca astfel să poată câștiga indulgențe plene, adică iertarea tuturor pedepsele, pe care ar trebui să le sufere, în urma păcatelor săvârșite, fie în lumea aceasta, fie în cealaltă.

Iată așadară, pentru ce se duceau elevii noștri de trei ori în zi dela o biserică la alta, pentru ce se rugau și cântau cu atâta cucernicie; pentru ce mergeau cu prapori și cu preoți îmbrăcați în odăjdii. De altfel aceleași rugăciuni și cântări le-au săvârșit și creștinii noștri dela sate în anul acesta, împărțându-se și ei de binecuvântările anului sfânt.

— Să știi, bărbate, c'asta-i un semn...

Femeia, plină de obidă pentru pățania bărbatu-său, iese să alunge un purcel care tot impinge cu râtul în ușă. Gonind purcelul vede pe Catinca lui Vasile Mustață trecând cu cofele la fântână.

— Catincă! striga ea alergând la poartă. Ia stai o leacă. Știi tu una? Am să-ți spun o poveste, da să taci, soro, că mă ucide Neculai. Uite, draguliță, a făcut azi noapte... două ouă...

— Cine?

— Neculai!

— Aracan de mine!

— Zău, Catincă! Două ouă mari, uite așa... Dar asta treacă meargă. Vezi însă, soro, acum nu se mai dă jos din pat... Imi pare c'a căzut cloșcă...

— Cine?

— Neculai!

— Doamne, Doamne, se nchină Catinca. Aiasta-i încă una!

— Da' să taci, Catincă, că mă ucide.

— Vorbă-i, măculiță?

Și Catinca se întoarce cu cofele goale și într'un suflet la soacră-sa.

— Auzit-ai mămuică?

— Ce?

— De Neculai al Mariei...

— Nu. Ce s'aud?

— A făcut azi noapte trei ouă...

— Cine, fa?

— Neculai! Da' să taci, mămuică, să nu spui la cineva, că-i foc de biata Marie!

— Vorbă-i, fată hăi?

Și cum pe soacra Catincă o cam durea vătămătura, fuga la crășmă să beie un rachiu cu chiperi. Și pân' să-și beie pahărelul află și crășmarul că Neculai al Mariei a făcut azi noapte patru ouă și acum clocește ca orice cloșcă și cărăe și scormone ca orice găină...

— Da să taci, jupâne că-i foc!

Află și popa că Neculai a făcut cinci ouă, și preoteasa află c'a făcut șase, și fata preotesei șapte. Și află în ziua aceea și ispravnicul; vestește pe ministru că locuitorul Neculai al Mariei din satul Cutare a făcut astănoapte nouăzeci și nouă de ouă... Că azi dimineață a căzut cloșcă și că azi la amiază a scos nouăzeci și nouă de pui — cincizeci de puici și patruzeci și nouă de cocoși.

Ministrul, fuga cu jalba 'n proșap la Vodă, iar Vodă pune să bată tobele și să sune buciumele ca să afle toată țara, că Neculai al Mariei din satul Cutare, a făcut azi noapte o sută de ouă; că a căzut Neculai cloșcă și-a scos o sută de pui, — 50 de puici și 50 de cocoși, 17 cucueți, 23 îngemănați, 19 încălțați, 26 cu gâtul gol și alte câteva feluri de pui... Că Neculai al Mariei scurmă toată ziua prin gunoaie, că sare'n capul celor ce-l sperie și cărăe de-l aude tot satul...

— Dar, adaugă Vodă, să nu mai spuneți la cineva că-i foc de biata Maria!... O ucide bărbatu-său!

Gh. M. Vlădescu.

† Profesor universitar Dr. V. Babeș

— Cel mai învățat doftor al Românilor. Lumea întreagă l-a prețuit și l-a recunoscut. —

Luni noaptea spre Marți 19 Oct. a murit la București profesorul universitar Dr. Victor Babeș, în etate de 72 de ani.

Profesorul Dr. Victor Babeș s'a născut la Viena în anul 1854. Tatăl său a fost un vrednic luptător ardelean pentru cauza românească. Tânărul Victor și-a făcut studiile la Budapesta și la Viena, unde ajunse foarte mult stimat de toți colegii săi pentru marea sa știință. După ce a lucrat împreună cu cei mai vestiți profesori universitari din Germania, a trecut în Franța unde și-a continuat studiile. În anul 1884 Ungurii îl imbie cu o catedră de profesor universitar, ceea ce era mare lucru pentru un român, dar Babeș, ca bun român ce era, s'a dus mai bucuros la București, unde a fost numit profesor universitar și a fost până la moartea lui cel mai vrednic și mai învățat profesor. A scris peste 700 de cărți mai mari și mai mici, așa că cu vremea a ajuns nu numai cel mai mare învățat al neamului nostru românesc, ci în felul său, chiar al lumii întregi. El a descoperit și dezvoltat ulitoirea împotriva turbării, și prin aceasta si-a câștigat un nume nemuritor.

Vineri i-s'a făcut înmormântarea la București, și încă pe spesele statului, după cum era și vrednic. La sicriul său au vorbit I. P. S. Sa patriarhul Dr. Miron Cristea, prof. univ. Dr. G. Marinescu, în numele facultății de medicină din București, E. Pangratti în numele Universității, Țiteica în numele Academiei Române, și alții mulți.

După sfârșitul cuvântărilor profesorii universitari N. Minovici, Mironescu, Manicaticide, Dumitrescu-Slatina, D. Ionescu, și Bobeș au ridicat sicriul, l-au așezat în carul de morți, care era împodobit cu steagul României. O companie de soldați a dat onorurile, iar muzica a cântat „Rugăciunea”. Apoi au plecat două care de morți pline de cununi, preoții, ofițerii medici cari purtau pe perine decorațiile marelui învățat, carul cu mortul, jalcicii, publicul mare și în sfârșit armata, până au sosit la cimitirul Bellu, unde s'a așezat spre veșnică odihnă.

Odihnească în pace cel mai vestit doftor al României, care 40 de ani a fost asemenea unei stele luminoase, ale cărei raze binefăcătoare au umplut lumea întreagă!

Vine iarna

Până înainte cu câteva zile căldurile de pe la noi erau atât de mari, că nu-și venea să crezi că suntem la sfârșitul lui Octomvrie.

Duminecă seara în 25 Octomvrie încă bătea vânt cald, iar peste noapte a întors-o pe răceală și dimineața era vânt de iarnă în toată legea. Frunzele au început să cadă cu repezeală și acum doar zăpada mai lipsește ca să fim în plină iarnă. Nici ea nu se lasă mult așteptată. Prin munții Topliței, spre Moldova, a nins din greu și neaua coboară încet și spre văi.

Cam repede ne dă «bună ziua» cucoana iarnă și lemnele sunt părjol de scumpel!

Citiți și răspândiți: „UNIREA POPORULUI”

Cum stă lumea și țara?

Sosirea M. S. Regina Maria în America.

M. S. Regina Maria și întreagă suita care o însoțește au ajuns în pace în America. M. S. Regina, principesa Ileana, prințul Nicolae, însoțiți de suită, au trecut de pe vasul »Leviathan« la Battery în mijlocul mulțimii de palate »sgărie nori« pe cari nu răsbeau îndeajuns să le admire. Regina, prințul Nicolae și principesa Ileana s'au urcat în trei automobile și s'au îndreptat drept spre Casa orașului.

Pe tot parcursul străzilor — pe unde treceau oaspeții regali — mulțimea îi primea cu urale de bucurie și cu ploaie de flori. Rar s'a mai văzut în America o însuflețire, așa de mare ca din acest prilej sărbătorească!

La palatul primăriei a avut loc primirea sărbătorească. Acolo în cinstea familiei regale române s'a cântat »Imnul regal român« și s'au rostit cuvântări însuflețite în cinstea României și poporului său. D'aici M. S. Regina și întreagă suita s'au îndreptat spre Washington, capitala statelor unite americane. De acolo apoi familia regală se va reîntoarce la New-York după vre-o câteva zile și acolo M. S. Regina cu întreagă suita se va așeza la hotelul »Park-avenue« — care este pregătit deosebit pentru găzduirea M. S. Regina Maria. Numai patul în care va dormi regina României a costat 50.000 de dolari, adică 10 milioane de lei, iar cele de lipsă pentru buna primire a oaspeților au costat 400.000 de dolari, adică 80 milioane lei.

Cele trei companii adică societăți de cale ferată americană, pe liniile cărora va călători M. S. Regina Maria, cu tren special, au anunțat, că persoanele din suita regală vor plăti fiecare câte un dolar (200 lei) pentru întreagă călătoria.

La New-York i-s'a făcut primire strălucită. Sute de mii de oameni așteptau de-alungul străzilor pe unde avea să treacă M. S. Regina noastră cu auguștii săi fii.

Toate societățile românești au fost de față când s'au coborât de pe vapor și au salutat cu muzici și coruri sosirea M. S. Reginei pe pământul american.

Știrile sosite la noi în țară spun, că ultimele zile ale călătoriei M. S. Reginei au fost minunate. Regina și principii au fost călduros sărbătoriți și pe vapor în tot cursul călătoriei lor de către călătorii vaporului.

M. S. Regina României la Președintele Americii.

Indată după sosirea Sa în orașul Washington, capitala Statelor-Unite, M. S. Regina însoțită de prințul Nicolae și prințesa Ileana, s'au dus la Casa Albă unde locuște Președintele Americii. Au fost primiți cu multă dragoste de către dl Coolidge, președintele Statelor Unite, fiind de față și Doamna.

Vizita a ținut un pătrar de ceas. Indată după plecarea Familiei noastre regale, președintele Coolidge și doamna Coolidge s'au dus la Legațiunea României pentru a întoarce vizita M. S. Reginei.

Seara, la Oasa Albă, s'a dat o masă

sărbătorească în cinstea M. S. Reginei și oaspeților României.

În ziua următoare M. S. Regina a vizitat cimitirul național din Arlington unde a depus în numele României o cunună de flori roșii, galbene și vinete pe mormântul soldatului necunoscut.

În întreagă călătoria din America, prețutindeni pe unde trece M. S. Regina cu suita Sa Regală, este întâmpinată cu multă căldură de către poporul american.

Toată lumea se întrece să aibă ca oaspe pe M. S. Regina, și fetele cele mai bogate, din familiile cele mai alese, se îmbulzesc cu sutele să fie de ajutor M. S. Reginei ca să fie în apropierea Ei și să-i poată admira fermecătoarea sa frumseță. Atâta însuflețire la poporul american nu s'a mai văzut niciodată, ca din acest prilej!

M. S. Regina s'a întâlnit la Paris cu Prințul Carol.

Gazetele cele mari din București au scris, că M. S. Regina Maria, înainte de a pleca din Paris spre America, s'a întâlnit cu fiul său prințul Carol.

Întâlnirea a fost foarte înduioșătoare. M. S. Regina a fost întovărășită la gară de fiul Sau, care i-a dorit călătorie bună și să se reîntoarcă în pace și sănătate.

Iată ce spune însăși M. S. Regina despre această întâlnire unor gazetari americani:

«Aseară inima Mea a fost adânc mișcată. Băiatul meu, Carol, a venit să mă vadă. A fost o întâlnire dănoasă, dar sfâșietoare de inimi. Se vor vorbi multe despre această întâlnire. De aceea mai bucuror vorbesc eu și spun eu singură ce s'a întâmplat. Amândoi am fost foarte fericiți, că ne regăsim împreună Iubirea dintre noi nu se poate topi. Dar nu stă în mâinile mele să fac ceva pentru el

O mamă poate să ierte de 7 ori câte 70, dar o Regină nu poate face nimic împotriva Țării Sale și a hotărârilor ei mari. Eu nu pot decât să aștept, să nădăduiesc și să mă rog ca Dumnezeu să-l fie totdeauna pe calea cea bună. O hui lui arătau tot ce-l frământa, tot ce ar fi avut de spus, dar care nu se poate spune».

Prințul Mihai a implinit 5 ani.

Duminecă, în 24 Octomvrie prințul moștenitor Mihai a implinit vârsta de 5 anișori. Țara întreagă i-a dorit din acest prilej încă mulți alți cinci ani de acum înainte, să crească mare și voinic și să fie de folos Țării întregi.

Dorim și noi prințului Mihai să trăească și să îmbătrânească alături de scumpii lui părinți! Nădejdele noastre de bine cari se leagă de mica odraslă regească să dea bunul Dumnezeu să se îplinească! Visul să ni se îndeplinească! Țara în veci să ne trăească și înflorească!

Furtuni și cutremure de pământ

În vremea din urmă iarăși au fost câteva mari prăpăduri în lume. Vânturi cumplite și cutremure de pământ au pustiit ținuturi întregi, sate și orașe, în America și Asia.

În două mari insule de lângă țărmurile Americii, în Havana și Cuba, vântul numit »tornado« a ucis sute și mii de oameni. În Havana au murit 600 de persoane, 9000 au fost greu rănite, iar 6000 au rămas fără case și fără adăposturi.

În Cuba au murit 630 de oameni, iar alții, fără număr, au fost răniți. Aproape zece sate și orașe au fost măturate de pe fața pământului. Pagubele se urcă la 100 milioane dolari.

Cutremurul din Persia

Un groaznic cutremur de pământ a pustiit ținutul orașului Erivan din Persia. Celea mai multe case din acest ținut s'au dărâmat cu totul, iar altele au suferit stricăciuni așa de mari că nu se mai pot locui. Până acum se știe despre 300 de morți, iar numărul răniților este foarte mare.

Vapoare scufundate

Un vapor englezesc care se afla în apropiere de insulele Bermudo, cuprins fiind de furtună s'a scufundat. Apa pătrunseze la mașini cari au explodat, omorând 84 de soldați. Alt vapor englezesc s'a scufundat în același timp, din care n'a putut fi mântuite decât 12 persoane. Celelalte s'au scufundat cu vaporul.

Furtună mare în Italia

Pe coasta de Apus a Italiei între Vi-dreggio și Livorno, o furtună dinspre mare a împins valurile asupra uscatului, iar vântul a smuls coperișele caselor și a făcut mari pagube. Râurile umplute de apa mării s'au revărsat. Se poate că vânturile cari au băntuit și la noi pe la începutul săptămânii, să fi fost în legătură cu prepesteniile celea mari din Apus.

Trotzki, Kamenew și Zinoviev isgoniți dela putere.

În ședința comitetului central al comisiunilor dela Moscova s'a cerut de către comisia de control a partidului comunist, să se delature din fruntea Internaționalei a III-a comisarul Zinoviev, împreună cu Trotzki și Kamenew. Aceștia toți trei nu mai sunt priviți cu încredere de către tovarășii lor și acum vreau să se scape cu orice preț de ei.

Dar cei izgoniți nu se vor împăca ușor cu soarta care li-se hărăzește și vor cerca cu prietini lor să ajungă din nou la putere.

Se încheagă pretinția italo-română.

Oaspeții italieni, anunțați mai de mult, vor sosi săptămâna viitoare în țară și în ziua de 3 Noemvrie vor fi la București. Aleșii oaspeții au în fruntea lor pe Prințul de Savoia Aosta și pe Ducele de Spoleto însoțiți de mareșalul Badoglio, șeful marului stat major al armatei italiene, împreună cu o suită de mai mulți ofițeri dela marele stat major. În București vor fi oaspeții M. S. Regelui. În cinstea aleșilor oaspeți se fac pregătiri mari.

Cereți

„Calendarul dela Blaj“

O groaznică nenorocire.

— O mireasă a ars scrum în ziua cununiei. —

În comuna Palide lângă Soinoe (Ungaria) fata gospodarului Deak Pal urma să aibă Dumineca trecută cununia cu tânărul Szöke Miklos. La casa socrului se adunase lume multă — rudeni, vecini și cunoscuți din sat — și cu toții erau veseli, ca la nuntă de om fruntaș și cu stare. Femeile mai ales stăteau în jurul miresei și care mai de care se grăbea să-i așeze o cută dela rochie sau voalul de mireasă, să-i potrivească cununa pe cap și florile.

Deodată îi plesnește prin cap unei femei că părul miresei ar trebui altfel dres și, cum mirele întârziase puțin, femeile au hotărât să dreagă astfel părul miresei. Repede au pus fierul de frezat peste un vas cu spirit, și în așteptarea încălzirii lui, nu se știe cum, mireasa s'a apropiat de flacăra spiritului și voalul de pe cap a luat foc.

Flăcările au cuprins într-o clipită pe biata mireasă de toate părțile, așa că părea o adevărată flacăra vie. Toate femeile ieșiră îngrozite, strigând după ajutor. Pe când veniră însă bărbații și reușiră să stângă focul, care a ars întreaga îmbrăcăminte a miresei, au văzut cu groază, că întreaga față, părul, ochii și trupul bietei fete erau aproape scrum.

Așa că în loc să meargă la altar, biata mireasă fu așezată în sicriu încă în aceeași zi, spre marea durere a întregului sat.

O primejdioasă bandă de tâlhari.

— Ei se îmbrăcau în haine de jandarmi și-și acopereau fața cu măști. —

Mai zilele trecute a fost arestat la Cluj țiganul Sabo din Dicioșmărtin, pe care de mult îl căutau jandarmii, știindu-l mare hoț și chiar ucigaș. Din întâmplare a fost prins și tovarășul sau Ioan Ká-zonyi, care cu banda lui furase nu de mult 200 de cai din Bistrița.

După ce i-au înfățișat pe amândoi, au recunoscut că aveau mai mulți tovarăși, cu cari spărgeau casele de fier de pe la bănci.

Intr-o zi au pus la cale o hoție mai mare. Au luat în folosință un automobil, s'au îmbrăcat în haine de jandarmi, și ajungând noaptea, la Cetatea de Baltă, și-au pus măști. S'au furișat la o prăvălie de acolo, au furat cassa cea de fier, au dus-o în pădure, au desfăcut-o, furând din ea banii, 15 mii de Lei și mai multe aurării, pe care le-au zălogit la Cluj. Al treilea căpitan de hoți, Vasile Adam, a scăpat din mâna jandarmilor, pe când îl aduceau la Sănmărtin.

Aflându-se la Sabó mai multe uniforme de jandarmi, pline de sânge, el a spus că este din sânge de aminal. Dar polițiștii le-au dus hainele la universitate, unde au cerut dela profesorii cei învățați, să cerceteze dacă sângele de pe uniforme este de nimal ori de om.

Înștițare pentru cetitori.

Nici un preot și nici un cantor nu se poate lipsi de

„Calendarul dela Blaj,”

fiind acesta singurul calendar din întreaga România-Mare, care dă un scurt îndreptar bisericesc, întocmit de Păr. Ștefan Roșianu, profesor de teologie și cel mai priceput tipografist al nostru.

In acest îndreptar bisericesc preoții și cantorii vor afla tot ce le trebuie

pentru săvârșirea sfințelilor slujbe, scurt dar respicat.

Numai câștigându-și „Calendarul dela Blaj”, din bună vreme, vor putea încunjura fețele noastre bisericesti multe greșeli ce se fac într'una. Numai cumpărând acest calendar se va putea ajunge la o uniformitate în slujbele dumnezeesti.

Dar nu numai preoții și cantorii sunt ca fără de mână, lipsindu-le „Calendarul dela Blaj”, ci și țărani, pentru că nicăiri nu vor afla atâtea sfaturi, povești, poezii, chipuri frumoase și povești economice ca în acesta, care în cei trei ani de când apare și-a câștigat atâția prietini nedespărțiți:

Il tipărim în puține exemplare, fiind hârtia și tiparul foarte scumpe. Chiar de aceea să-l ceară tot omul din bună vreme, că altfel rămâne fără el.

Va apărea la începutul lui Noemvrie, așa că cu mult înainte de Crăciun îl va putea avea toată suflarea.

Nu vă cumpărați alt calendar, până nu vedeți „Calendarul dela Blaj” care va fi cel mai bun și cel mai ieftin calendar românesc.

Știrile Săptămânii.

Boala Înalt Preasfinției Sale. Bunul Părinte Vasile se află încă în clinica din Cluj, unde medicii își dau toată silința să-i ușureze suferințele și să-i ajute însănătoșarea. Marți în ziua de sf. Dumitru Înalt Preasfinția Sa a fost silit să se supună la o nouă operație, de care doctorii leagă mari nădejdi și cred că va fi spre bine. Să dea bunul Dumnezeu să se întoarcă cât mai curând la turma sa, care îl așteaptă cu atâta iubire fiască!

Un mare învățat francez la noi. În zilele trecute a sosit la Cernăuți marele învățat francez, profesorul universitar Dr. de Martone. D. Sa a scris mai multe lucruri frumoase despre țara noastră, apărându-ne în fața dușmanilor. Va ținea acuma câteva prelegeri la universitățile din Cernăuți și Iași.

Ce fac automobilele cele multe din America. Zărele americane arată că în cele dintâi 9 luni ale acestui an în Statele Unite au fost ucise nu mai puțin de 13 mii de persoane de cătră multele automobile care fug într'una pe străzile și drumurile Americii de Nord. Tot în aceeași vreme au fost rănite 350 mii de persoane.

Și bolșevicii se luptă contra rachitului. S'au luat de gând până și bolșevicii de marea nenorocire pe care o pricinuește prea multa beutură de rachie. De aceea ei au adus o lege, prin care se oprește vânzarea prea multă de rachie, iar copiilor le oprește să bea și numai un picur. Păgâni cum sunt bolșevicii au oprit vânzarea de băuturi nu Dumineca, ci în zile de plată a lucrătorilor.

Cârnaț de cerb. În Noua Caledonie așa s'au înmulțit cerbii, încât nu mai incap de ei la pășune boii și oile.

Pentru că să mai stărpească din ei, în orașul Muco s'a înființat o mare fabrică de cârnați

de cerb, care dăinuște dela anul 1923. Carnea de cerb fiind ieftină, cârnații trec de minune. De curând au cerut și Europeanii cârnați de aceștia cari trec și aici de minune. Poate că vor fi buni cârnații de cerb, noi credem însă că lumina-i cumpără mai ales fiindcă-s ieftini și nu știe ce fel de carne este într'ânșii.

Și Norvegienii au oprit vânzarea beuturilor. În partea de miazănoapte este un popor harnic, Norvegienii, cari însă de o vreme încoace au început să bea prea multă rachie. Conducătorii poporului Norvegian au adus acuma o lege, care oprește, ca și în America, vânzarea beuturilor bețive cu desăvârșire.

Ce s'a întâmplat la Cernăuți. Când în Septemvrie s'a ținut la Cernăuți examenul de bacalaureat străinii din Cernăuți: jidovii și germanii, au atacat pe profesorii examinatori și i-au bătut cu pumnii, cu bățele și cu pietrii. Profesorii i-au părât, și acuma se ține judecata la Cernăuți. Vom vedea cu ce pedepse se vor alege obrazniciei de străini, cari ne urăsc din inimă.

Zăpadă mare în Germania. Ziarele germane aduc știrea că în partea de miazăzi a Germaniei, în Prusia răsăriteană, în ziua de 19 Octomvrie a căzut zăpadă mare. În aceeași vreme a fost rece și la noi, ba la munți a și nins, la Câmpina, Curtea de Argeș și Petroșeni, a început apoi o căldură ca vara, după care a venit din nou gerul.

„Universul” își zidește un nou palat. Marele ziar „Universul” dela Buc rești își zidește un nou palat. Dumineca trecută a fost așezarea pietrii de temelie care s'a făcut cu mare pompă, fiind de față multă și aleasă lume din toate părțile țării. „Universul” apare de 44 ani.

Ard pădurile statului. În noaptea de 14 Octomvrie s'a aprins padurea statului din comuna S. hitu Frumoasa, iar în 16 a aceleiași luni padurea statului din Dărmănești. În 16 s'au aprins pădurile statului de pe muntele Cozia. Fum secetă mare, focul se întinde îngrozitor. Până acuma s'au nimicit peste 1000 hectare.

Și totuși se va introduce noul calendar și în Basarabia. Se vede că și oamenii politici, cari de dragul unei alegeri sunt gata să se ia de piept până și cu bunul Dumnezeu, necum cu biserica, au văzut, că tot nu e bine ca să fie în această țară două feluri de sărbători și de calendare. Dar aceasta nu le-a venit în minte numai ecuma după alegeri, după ce au tras pe sfoară pe bieții Basarabeni. Acuma ministerul cultelor a scris o scrisoare P. S. Sale arhiepiscopului dela Chișinău, rugându-l să ia cele mai aspre măsuri pentru introducerea calendarului celui nou și în Basarabia, după cum hotărâse de mult sfântul sinod al bisericii neumite.

I-a mai rugat apoi pe episcopii din Basarabia dl ministru al cultelor să scoată din bisericile Basarabene cărțile bisericesti scrise în limba slavonească, și să le înlocuiască cu cărți românești. Tot așa să se schimbe și antimisele vechi rusești cu antimise sfințite de episcopii români.

Episcopi chinezi la Roma. În ziua de 19 Octomvrie au sosit la Roma șase candidați de episcopi chinezi, însoțiți de delegatul apostolic al Chinei. Sfântul Părinte dela Roma a hotărât să-i hirotonească chiar el însuși pe toți șase acești chinezi de episcopi.

Vine „Calendarul dela Blaj”

Dela administrația gazetei.

Toți acei stimați cetitori ai gazetei noastre cari se știu datori cu ceva la foaie pe anul 1926, sunt rugați, cu toată stăruința, să ne trimită cât mai neîntârziat sumele cu cari ne dătoresc, căci ne apropiem de sfârșitul anului și trebuie să-și platească și foaia datoritiile ei.

Noi susținem această foaie cu greutate și neînchipuite și nu poate pofti nimenea să mai și rămânem înglodăți în datorii, pe lângă munca grea și istovitoare pe care o facem deatâția ani fără răsplată.

Nimeni să nu mai aștepte provocări și instanții, cari încă costă bani, trudă și pierdere de timp! E și lucru rușinos să cerșim într'una bănișorii ce ni-se cuvin. Oamenii cu simț de dreptate plătesc la vreme. Nu ne dați nici pe noi uitării, că noi, precum vedeți, ne facem datoria fără sminteală săptămână de săptămână. Acum vine capătul anului și nu mai putem aștepta, că nici pe noi nu ne așteapă culegătorii tiparelor, poșta și fabricile de hârtie.

O vorbă ca o sută: cine se simte dator, să nu pregete a ne plăti îndată după cetirea acestui apel, care nu este cel dintâi, dar am dori să fie cel din urmă în acest an!

„Unirea Poporului.“

CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE

Căderea frunzelor.

Frunzele sunt muncitorii harnici ai plantei. Toată vara lucrează cu sirguintă. Adună hrană trebuincioasă pentru plantă. Din hrana adunată pregătesc, la lumina soarelui, mâncare bună și plăcută. Și planta e mulțumită, căci are cu ce să trăiască.

Dar vine toamna și frunzele nu mai pot lucra. Apa ce se urcă prin tulpină până la ele, se tot împuținează. Iar asudarea frunzei — transpirația — se face și mai departe, nădăjduind că va primi dela rădăcină altă apă. Din cauza răcelii zilelor de toamnă, sau uneori și din cauza secetei de peste vară, aceasta apă nu se mai urcă.

Afară de aceea lumina încă scade într'una și crește umbra, întunecul nopților de toamnă. Și astfel își pierd și clorofila, așa că din aer nu pot să-și mai câștige hrană trebuincioasă.

Din pricina aceasta frunzele slăbesc mereu. Îmbătrânesc și îngălbinind se pregătesc de moarte.

Anume, pe codiță în locul unde aceasta se prinde de crenguță, se ivește un inel de plută. La început inelul încunjură codița numai pe dinafară. Mai târziu se tot îngroasă, dinafară înăuntru, până ce se închide cu totul, tăind codița, așa că frunza nu se mai poate ținea pe crenguță numai cu firele subțiri — țevile lemnoase — prin cari s'a urcat apa dela rădăcină până la ea. Acestea fire însă sunt așa de gingașe, încât cea mai mică adiere de vânt, poate să le rupă. Atunci frunza se desprinde de pe crenguță și fălfăind câteva clipe prin aer, cade la pământ, înmormântându-se pe vecie.

La unii copaci, mai întâi cad frunzele din vârful crengilor și numai după aceea celelalte. La alți copaci, cum e la plopul

piramidal, frunzele din vârful crenguțelor cad mai pe urmă.

Căderea frunzelor e în strânsă legătură cu umblarea vremii. În ținuturile unde vremea este într'una călduroasă, frunzele trăesc mai mulți ani. Și frunzele de pe copacii de aici îmbătrânesc, însă îmbătrânirea și căderea lor nu se face deodată, ci pe rând. Iatr'un an unele, în alt an altele. Și pe rând și cad așa că nici odată copacii nu rămân desfrunziți.

Pe la noi însă, unde vremea e mai schimbăcioasă și după verile calde urmează ierni friguroase, plantele sau obișnuit să-și lapede frunzele.

Și e bine aceasta, căci dacă frunzele n'ar cădea, plantele ar suferi foarte mult. Unele s'ar usca, fiindcă apa nu s'ar mai urca până la frunze și frunzele totuși ar trebui se asude — transpire. Altele sub greutatea zăpezii, ce s'ar aduna pe frunze s'ar rupe, primejduindu-și întreaga viață.

Dacă frunzele copacilor dela noi nu ar cădea, gerul iernii le-ar prăpădi numai decât. Prăpădiri de acestea se întâmplă adeseori când iarna vine prea de timpuriu și frunzele nu mai au vreme să se pregătească pentru cădere, formându-și inelul de plută, care le taie codița, astupând și rana de pe crenguță. Astfel nici nu se mai pot desprinde și gerul le ucide amar.

Sunt și pe la noi câți-va copaci, cari nu-și pierd toamna frunzele, cum e fagul și stejarul. Frunzele acestor copaci, nu se pregătesc de cădere cum se pregătesc alte frunze. Din cauza aceasta mor ucise de ger și cad numai în primăvara următoare când se ivesc celelalte frunze. Rămân nedesprinse mai ales frunzele de pe crenguțele tinere și acelea cari sunt mai aproape de rădăcină și mai bine hrănite. Dacă gerul nu le-ar ucide și vremea ar fi călduroasă într'una, frunzele de stejar și fag ar rămânea tot verzi și pline de viață. Cauza, că acești copaci nu-și lapadă frunzele toamna e, că înfrunzesc târziu de tot și astfel frunzele nu apucă să se îmbătrânească pe când vine gerul iernii, afară de aceea nici nu s'au obișnuit cu schimbările vremii.

Ion Pop-Câmpeanu.

Păstrarea boștinei și a drojdiilor.

Strugurele stă din două părți: chiorchină și bob. Bobul este alcătuit din pielită, miez zămos și sămburi sau semințe. Storcând miezul avem mustul. Iar ce rămâne este boștina.

Boștina se întrebuințează ca nutreț pentru vite, ca îngrășământ, se scoate din ea rachiu și se pregătește oțet.

Boștina când se scoate din teasc se pune în căzi de lemn de stejar sau de brad. Înainte de a fi așezată, se slarmă bine, apoi se așterne în straturi și se calcă cu picioarele ori se bate cu un mai de lemn. Presarea aceasta trebuie să se facă pentru a îndepărta aerul din boștină, împiedcând în chipul acesta mucegăirea sau oțetirea. Peste ea se pune un strat de frunze de viță și deasupra un alt strat de pământ ori nisip.

Boștina astfel așezată începe să fiarbă și mustul puțin ce ar mai fi rămas în ea se schimbă în rachiu.

Din 100 kg. boștină bună vom avea atâția litri rachiu de 50 grade, câte grade

de alcool are vinul stors din ea. Dacă vinul are 12 grade, vom câștiga din 100 kgr. boștină 12 litri rachiu de 50 grade.

Vinul după ce și-a isprăvit fierberea, începe să se limpezească. În urma limpezirii se așează pe partea din jos a buții toate substanțele străine ce s'au găsit în vin, formând ceea ce se cheamă drojdia.

Din drojdie încă se face rachiu și se întrebuințează și ca îngrășământ.

Drojdia se păstrează în vase, grijind să nu se oțetească ori putrezească. Pentru a împiedeca oțetirea, se pune într'un hectolitru câte 15—20 grame de metabisulfid de potasiu.

Dacă nu putem s'o păstrăm, o ducem la distilație și facem din ea rachiu.

Când o destilăm, dacă e prea groasă, punem în ea apă să nu se ardă.

Drojdia proaspătă se poate întrebuința și pentru îndreptarea vinurilor, cari sunt puțin stricate.

FEL DE FEL.

Porumbul din anul acesta. În anul acesta, toamna fiind lungă și călduroasă, porumbul s'a uscat bine pe cocean și a dat știnleți sănătoși.

Suprafața însemăntată cu porumb în anul acesta a fost de 3.930.780 hectare. Producția mijlocie la hectar este 10 chintale și jumătate. În total, după știrile sosite la ministerul agriculturii, în anul acesta s'a produs 41.591.467 chintale metrice.

Deci porumbul cules este bun, totuși nu se prea vinde. Și nu se vinde nici chiar porumbul vechiu. Cauza este, ca prețurile sunt prea scăzute. A scăzut prețul porumbului la 30.000 lei vagonul și astfel agricultorii nu-și mai pot face nici o socoteală. Dacă nu ar fi multele datorii pe cari acum trebuie să le plătească, ar putea aștepta cu vânzarea până la alte zile mai bune. Așa însă pagubele sunt destul de mari.

Un lanț de tunele și poduri. Pe linia ferată Brașov—Nehoiși—Buzău, unde s'a sfredelit tunelul Telii, cel mai lung tunel din țara noastră, se vor sfredeli încă 14 tunele și anume tunelul *Columbelu* lung de 340 metri, tunelul *Tepeluș* de 362 metri, tunelul *Arțagul* de 540 metri, tunelul *Grădăticul* de 200 metri, tunelul *Negrea* de 188 metri, tunelul *Tăhărăul* de 250 metri, tunelul *Coșaca I* de 334 metri, tunelul *Coșaca II* de 315 metri, tunelul *Coșaca III* de 370 metri, tunelul *Boașca* de 570 metri, tunelul *Bontul* de 350 metri, tunelul *Bontul* sec de 284 metri, tunelul *Stânca* de 100 metri, tunelul *Ceptura* de 265 metri.

Cu deosebire vor fi frumoase tunelurile *Coșaca II* și *Coșaca III*, cari vor fi pe același munte și unul cu 54 metri așezat mai sus ca și celalat.

Pe lângă acestea tuneluri se vor face tot pe aceasta linie și poduri multe, și anume peste apa *Tăhănaului*, în lungime de 120 metri și la o înălțime de 40 metri, peste *Guirea* în lungime de 140 metri la o înălțime de 36 metri, peste *Cașoca*, în lungime de 225 metri și la o înălțime de 54 metri, peste apa *Buzăului* în lungime de 350 metri și la o înălțime de 74 metri, peste *Basca*, în lungime de 262 metri și la o înălțime de 40 metri și iarăși peste apa *Buzăului* în lungime de 100 metri și la o înălțime de 20 metri.

Toate acestea poduri se vor construi din

beton, afară de cel de peste Buzău, care se va face parte din beton, parte din fier.

Intreaga linie Braşov—Neţoişi—Buzău are o lungime de 150 km. şi toate tunelurile şi podurile ce se vor face pe ea, vor costa două miliarde lei.

O călătorie pe această linie va avea atâtea frumuseţi şi minunăţii, cum nici în Elveţia, ţara munţilor şi a stâncilor, nu se vor găsi.

În curs de cel mult trei ani linia aceasta cu toate tunelurile şi podurile ce o vor înfrumuseţa va fi gata.

PREȚUL BANILOR:

1 franc francez se plăteşte cu	6 Lei	— b.
1 liră sterlină	900	" — "
1 dolar	184	" — "
1 franc elveţian	36	" 50 "
1 liră italiană	8	" 80 "
1 franc belgian	5	" 25 "
1 coroană cehoslovacă se plăteşte	5	" 65 "
1 zlot polonez se plăteşte cu	24	" — "
1 dinar se plăteşte cu	3	" 45 "
1 leva	1	" 55 "
1 marcă aur se plăteşte	45	" — "
100 coroane ungare se plătesc cu	—	— 28 "

Pošta gazetei.

Cioban Ioan, T. — Am primit suma de Lei 75 — Abonamentul plătit până la 31 Dec. 1926.
G. H. Poezia »Lumei« nu se poate publica, fiind scrisă într-o limbă prea puţin populară.

Redactor responsabil IULIU MAIOR

Corpul Portareilor Tribun. Târnava Mică.

Nr. 817—1926.

Publicație de licitație.

Subsemnatul Portărel aduc la cunoștința publică în sensul legii articolul LX din 1881 § 102 respective XLI din 1908 § 19, cumcă lucrările următoare: Casa de fier pentru bani și mașina de scris care în urma decisului Nr. 3813—1925 al judecătoriei de ocol din Braşov s'au executat în Blaj, în favorul executorului Dr. Ioan Hozan repr. prin avocatul același împotriva executorului din comuna Blaj, pentru încasarea capitalului de 1124 Lei și acces. Prin execuție de acoperire și cari s'au prețuit în 15,000 Lei se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea acestei licitațiuni, pe baza decisului Nr. G. 3538—1925 al Judecătoriei de ocol din Blaj, se fixează termenul pe 4 Noembrie anul 1926 la orele 11 a. m., în comuna Blaj, și toți cari au voie de a cumpăra sunt invitați prin acest edict, cu observarea aceea că lucrările susnumite vor fi vândute în sensul legii XL din 1881 § 107 și 108 celor care dau mai mult pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Pretensiunea care e de încasat face 1124 Lei capital și dobânzile cu 5% socotind din 22 Decembrie 1922, iar spesele până acum stăruite de 504 Lei 50 bani.

Intrucât mobilele care ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în sensul articolului XLI din 1908 § 20.

Dat în Dumbrăveni la 11 Octomvrie 1926.
(221) 1—2 Portărel N. BACIU.

Doi învățăcei, din familie bună, cari să fi implinit 14 ani, se primesc la frânelăria

PETRU MOGA din Blaj.

(228) 3—?

Nr. 541—1926.

Concurs.

Pentru executarea lucrărilor de încălzire centrală la: „Institutul recunoștinței“ din Blaj, se publică concurs cu oferte închise cu termenul de 10 Noembrie 1926. Planurile se pot studia la Administrație în orele de serviciu. Lămuriri vor da dnii arhitecți dirigenții lucrării: P. Demetrescu și A. Gabrielescu, la șantier în ziua de 27 Octomvrie a. c. orele 9.

Ofertanții vor calcula proiectul, având în vedere cea mai mare economie și partea practică cea mai avantajoasă pentru Institut. Data ultimă pentru înaintare și deschiderea ofertelor se fixează pe ziua de 10 Noembrie a. c. orele 11, în localul Administrației centrale capitulare din Blaj. Vadiu 5%, în bani, efecte publice, ori scrisoare de garanță dela o bancă.

Blaj, la 21 Octomvrie 1926.

DR. AMBROSIU CHEȚIANU
administrator capitar.

(164) 1—2

Casă de vânzare

Având 2 odăi, bucatărie, pivniță, grajd, șură și grădină, aproape de gară.

(216) 3—3

Informații la

Mihail Ponecky
frizer Blaj-sat.

Primesc

una vacă

cu lapte în iernare pentru vițel sau vițea

BOTOȘ NICOLAE

1—1 (223)

Poșaga de sus (județul Turda).

De închiriat 4 case moderne cu

grădini. Fiecare casă constă din 2 odăi, bucatărie, cămară (Spaiz) și pivniță. Informații se pot primi în cancelaria fabricii de spirit a lui

JACOB MENDEL
B l a j.

1—2 (222)

Cărți bisericești.

Apostolul, sau faptele și epistolele ss. Apostoli f. 4., leg. cu călcăiu de piele	375—
Evangelia dela s. liturgie și inserat din ziua întâie a învierii Domnului Hristos, în 7 limbi,	—
Euhologiu, leg. în pânză	260—
Orologer leg. în pânză	260—
Octoih mic, 80 leg. simplu	—

Srtajnic, în lucrare	—
Pentecostar mic, 80 leg. simplu	75—
Octoih și Pentecostar, legat într'una	—
Prohodul Domnului, Nostru Ius Hristos	10—
Antologion sau Mineiul, care cuprinde în sine slujbele dumnezeieștilor sărbători:	
Tomul I. leg. cu călcăiu de piele	780—
Tomul II. III. leg.	1100—
Evangelia, leg. cu călcăiu de piele	550—
Psaltire, broș., simplă	75—
Trilod, cu călcăiu de piele	510—
Rândulala sf. Ungerl, carea se cântă de un preot	5—

Cărți pentru cateheză.

Școlile primare.

Micul catehism cu elementele bibliei cl. I—II	10—
atehism pentru clasa III—VI. primară	25—
Istoria biblică	20—
Liturgică pentru clasa V. și VI. a școlii primare	15—
Istoria bisericească pentru cl. V. VI-a școlii primare	10—

Librăria Seminarului, Blaj.

— Cărțile fără prețuri sunt în lucrare. —

Atelier de pictură bisericească

fondat în anul 1905.



Se execută iconostase dela cele mai simple până la cele mai bogate executări. Pictură monumentală internă a bisericilor în stil potrivit și lucrat artistic. Informațiunile și comanda se trimite la Atelierul de pictură bisericească

Antoni W. Zeiler
BLAJ, jud. T. mică.

Abonament de probă.

Cine dorește să aibă gazeta noastră pe timpul dela 1 Octomvrie până la 31 Decemvrie,

o dăm cu 30 Lei.

și va primi-o regulat în fiecare săptămână. Bani se trimit prin poștă, cu mandat, scriindu-se pe cupon (cotor): »Abonez gazeta »Unirea Poporului« cu 30 lei, până la sfârșitul anului 1926«.

Cine vrea să știe cum stă lumea și țara, cine vrea să cetească povestiri frumoase, cântece și glume, cine vrea să învețe economie și alte lucruri folositoare, cere foaia dela Blaj „Unirea Poporului“.

Indemnați pe vecini și cunoscuți să facă un abonament de probă!

Adresa: „Unirea Poporului“, Blaj, județul Târnava mică.

Nu uitați!!!

că cele mai bune mărfuri de îmbrăcăminte, mărunțișuri, bum-băcării și coloniale se află în mari cantități

cu prețuri reduse

la firma (215) 6-?

ȘTEFAN NYERGES—Blaj.

Ferești țărănești gata în toate măsurile



se află de vânzare cu prețuri moderate la

PARTENE SPINEAN

ferestar în Blaj-sat.

Nicolae Baci

măstru pantofar — BLAJ.

Atelier fondat la 1902 și premiat la expoziția păncărilor din Győr cu medalie și diplomă de recunoștință în anul 1908.

pregătește tot felul de ghete și pantofi fini și moderni, și tot felul de ghete simple din material tare.

214 41—52

Casă de vânzare

Se vinde din mână liberă o casă în Blaj, Strada Călărașilor Nr. 3, având 4 odăi și culină. Informațiuni dă

Ioan Vancu

Str. Călărașilor Nr. 3.

(228) 4-?

Carte nouă!

LA PIATRA LIBERTĂȚII

Cuvântarea rostită la serbările de 3/15 Mai 1926 pe Câmpia Libertății din Blaj

de

Alexandru Lupeanu-Melin,
profesor, directorul gazetei „Unirea Poporului“

Se arată într'ansa icoane minunate din timpurile când a răsărit soarele Libertății pentru neamul iobagilor români din Țara Ardealului.

Abonații „Unirii Poporului“, dacă o cer la administrația gazetei, o primesc cu 5 lei, cu poștă cu tot. În librării se vinde cu 10 lei.

Preoții

Invățători

Comandați

la **LIBRARIA ANCA**

CLUJ:

„Cărarea fericirii“

carte de rugăciuni de preotul G. Mânzat; conține 368 pag. cu 26 capitole mari și diferite rugăciuni la orice ocaziune, fiind aprobată de I. P. S. dl. Episcop de Gherla Dr. Iuliu Hossu sub Nr. 581-1935.

Legată în carton tare pentru școlari 85 Lei.

> > pânză fină cu cruce aurită 140 >

> > piele lux, pe hârtie velină 280 >

> > > > > > > > > >

pentru dame 350 >

„Predici la Morți“ 55 Lei

„Predici p. postul Mare“

45.— Lei

Teatre populare 15—30 Lei.

școlare 15 30 Lei.

Monoloage și dialoage

10—15 Lei.

Album de Modele românești (250 motive) 85 Lei.

Porto recomandat costă 15—30 Lei.

Cel mai mare depozit de clo-

pote dela 25—160 kg., Ornate

bisericești, Odăjdii, Prapori etc.

CEREȚI PREȚURENT DETAILAT.

(202) 8 - 20

CĂRȚI PENTRU POPOR.

Cartea este cel mai bun prieten al omului. — Ai carte, ai parte. Omului cu învățătură îi curge miere din gură.

La **Librăria Seminarului din Blaj** se află de vânzare următoarele cărți scrise anume pentru cetitorii din popor:

A. LUPEANU-MELIN:	In pragul vremii	6 lei	IOAN POP-CÂMPEANU:	Câmpia Transilvaniei	4 lei
„	Copii în război	2 „	„	Ciupercile	4 „
„	Sămânța viitorului	3 „	„	Bacteriile folositoare	4 „
„	Ce este de văzut în Blaj	4 „	„	Dușmanii omului	5 „
„	Blajul istoric	10 „	SEPTIMIU POPA:	Crucea Domnului	2 „
„	La Piatra Libertății	10 „	TOMA COCIȘ:	Povești și legende	2 „
IULIU MAIOR:	Adevărata fericire	6 „	„	Bucuria copiilor	1 „
„	Darul lui Dumnezeu	6 „	„	Toderică dragul mamei	1 „
„	Fiți desăvârșiți	5 „	„	Feciorașul Moșului	2 „

Toate acestea cărți împreună costă numai **75** Lei. Cine trimite la adresa Librăriei, cu mandat postal, **95** lei, le primește acasă cu poșta plătită. Și va avea de cetit, lucruri frumoase și folositoare, un an de zile.

Cărțile se capătă și una câte una. Atunci, la prețul cărți se mai pune 1 leu pentru plata poștei.

Nu uitați adresa: **LIBRĂRIA SEMINARULUI, BLAJ, județul Târnava mică.**